

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

A határozat száma: Pfv.I.21.201/2017/8.

A tanács tagjai: . Harter Mária a tanács elnöke
 . Mocsár Attila Zsolt előadó bíró
 . Varga Edit bíró

A felperesek: I.rendű felperes
 (I. rendű felperes címe)
 II.rendű felperes
 (II. rendű felperes címe)

A felperesek képviselője:
 . Puja Ügyvédi Iroda
 (1096 Budapest, Vendel utca 7-9.);
 ügyintéző: Dr. Puja János Attila ügyvéd)

Az alperes: alperes neve
 (alperes címe)

Az alperes képviselője:
 . Szentmihályi Judit
 (1075 Budapest, Asbóth utca 22.)

A per tárgya: végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
 az alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:
 ővárosi Törvényszék
 42.Pf.634.990/2016/5.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:
 Budai Központi Kerületi Bíróság
 12.P.21.013/2016/5.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 7.000.000 (hétmillió) forint együttes - elsőfokú, fellebbezési és felülvizsgálati - eljárási költséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy külön felhívásra egyetemlegesen fizessenek meg az államnak 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint feljegyzett kereseti és 175.000 (százhetvenötezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A peres felek 2008. október 14-én „hitel- és zálogszerződés svájci frank magánhitelhez lakáshitel kondíciókkal (annuitásos törlesztéssel) eszközalapú hitelezés esetén kiemelt ügyfél részére” elnevezésű szerződést (a továbbiakban: I. szerződést) kötöttek, amelyben az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperesek részére 115.100 CHF összegű devizahitelt tart rendelkezésre és a rendelkezésre tartási időszak lejáratáig a szerződésben meghatározott feltételek teljesülése esetén legfeljebb 15.000.000 forintnak megfelelő összegű CHF kölcsönt folyósít. A futamidőt 300 hónapban, az elszámolási napot minden hónap 15. napjában határozták meg. Az ügyleti kamat és a kezelési költség - 3 hónap időtartamú - kamatperiódusonként változott, mértékét az alperes mindenkor kondíciós listájában tette közzé, a szerződéskötés időpontjában a kamatláb mértéke évi 3,1%, a kezelési költség mértéke évi 1,7% volt. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy a kölcsön törlesztése, a kamat és a kezelési költség megfizetése havonta az elszámolási napokon kamatperiódusonként egyenlő összegű törlesztő részletekben esedékes, a teljes hitelösszeg igénybevételét feltételezve az induló törlesztő részlet összege 575,02 CHF, a törlesztő részletek száma 300. Az I. szerződés szerint a felperesek kötelesek gondoskodni arról, hogy az esedékes devizatartozásnak megfelelő forint fedezet az alperesnél vezetett forintszámlán az elszámolási napot megelőző 3. üzleti napon rendelkezésre álljon, a rendelkezésre tartott forint fedezet szempontjából az esedékes devizatartozásnak az esedékességet megelőző 3. üzleti napon érvényes, az alperes kereskedelmi deviza eladási árfolyamán számított forint ellenértéke az irányadó. Az alperes kereskedelmi deviza (eladási/vételi) árfolyama az adott tranzakció elszámolásának napjára, az általa jegyzett úgynevezett spot, azaz az elszámolás napját megelőző 2. üzleti napon jegyzett kereskedelmi deviza árfolyam, az alperes a hivatalos deviza árfolyamait a Világgazdaság című napilapban teszi közzé. A törlesztő részlet kamatperiódusonként CHF-ben azonos összegű és magában foglalja a mindenkor tőketartozásra számított változó összegű kamatot, a kezelési költség és a tőke törlesztés összegét. A felperesek az egyedi szerződés aláírását megelőzően megismerték az alperesnek a lakossági kölcsönszerződések egyes feltételeit tartalmazó tájékoztatóját, amely a kondíciós lista részét képezte. Az alperes a hiteldíjat, annak bármely elemét a szerződés hatálya alatt módosíthatta. A felperesek az I. szerződés alapján 2008. október 14-én közokiratba foglaltan tartozáselismerő és kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.
- [2] A peres felek ugyancsak 2008. október 14-én „hitel és zálogszerződés svájci frank magánhitelhez lakás és magánhitel

program keretében (annuitásos törlesztéssel) eszközalapú hitelezés esetén kiemelt ügyfél részére" elnevezésű szerződést (a továbbiakban: II. szerződést) kötöttek, amelyben kijelentették, hogy a szerződést az lakás- és magánhitel program keretében kötötték meg, a szerződés kizárólag a Lakástakarékpénztár és a felperesek között 2008. október 2-án megkötött lakás előtakarékosági szerződéssel együtt hatályos, a lakás előtakarékosági szerződés a hitelszerződés elválaszthatatlan részét képezi. Az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperesek részére 38.400 CHF összegű devizahitelt tart rendelkezésre és a rendelkezésre tartási időszak lejáratáig a szerződésben meghatározott feltételek teljesülése esetén legfeljebb 5.000.000 forintnak megfelelő összegű CHF kölcsönt folyósít. A futamidőt 300 hónapban, az elszámolási napot minden hónap 16. napjában rögzítették. Az ügyleti kamat kamatperiódusonként (a kamatperiódusok 3 hónap időtartamúak) változó volt, a kamatláb mértéke a szerződéskötés időpontjában évi 4,5%, a kezelési költség ugyancsak változó mértékű, a szerződéskötés időpontjában évi 1,7% volt. Az alperes a kölcsön tőke törlesztésére 2017. február 16-ig türelmi időt biztosított a felpereseknek, a türelmi időszak alatt a kamatot és a kezelési költséget kellett havonta megfizetni. A kölcsön fedezetéül szolgáló előtakarékosági szerződésben vállalt megtakarítások megfizetése a felperesek forintszámlájáról csoportos beszedési megbízás keretében történt.

A kötelező előtörlesztést követően a kölcsön törlesztése, a kamat és a kezelési költség megfizetése havonta az elszámolási napokon, kamatperiódusonként CHF egyenlő összegű törlesztő részletekben vált esedékessé. A részletek száma 200, az induló hiteldíj összege 172,30 CHF volt. A peres felek a tőke, a kamat és a kezelési költség, továbbá a díjak, jutalékok és a költségek megfizetését oly módon határozták meg, mint a I. számú szerződésben. Az alperes a hiteldíjat módosíthatta. A felperesek a szerződés aláírását megelőzően megismerték az alperes tájékoztatóját, amely a kondíciós lista részét képezte. A felperesek a II. szerződés alapján is közokiratba foglaltan tartozáselismerő és kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.

- [3] Az alperes mindkét szerződést közokiratba foglaltan 2012. február 14-én felmondta, 2012. október 1-jén a közokiratok záradékolásával végrehajtást kezdeményezett a felperesek ellen. Az alperes a tisztességtelenül felszámított összeget 2015. február 1. fordulónappal elszámolta.

A felperesek keresete és az alperes védekezése

- [4] A felperesek a Pp. 369.§ a) pontjára alapított keresetükben az ellenük indult végrehajtások megszüntetését kérték. Álláspontjuk szerint a végrehajtani kívánt követelés érvényesen azért nem jött létre, mert mindkét szerződés a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), c), d) és e) pontjaiba ütközik, semmis.

- [5] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy érvényesen szerződött a felperesekkel, a tisztességtelenül felszámított összeggel időközben csökkentette a felperesek tartozását. Viszontkeresettel élt a felperesek ellen, kérte a szerződések érvényessé nyilvánítását akként, hogy a szerződések részét képező árfolyamrést 1,78%-ban határozza meg a bíróság, és vállalta, hogy az árfolyam-különbözet változásából származó többletköltséget a felperesek részére megfizeti. Az alperes viszontkeresetétől az elsőfokú eljárás során elállt, a felperesek az elálláshoz hozzájárultak.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság a végrehajtásokat megszüntette. Ítélete indokolásában megállapította: a szerződések nem ütköznek a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdésének a) pontjába, viszont nem tartalmazzák azt a számítási módot, mellyel a törlesztő részletek összege meghatározható lenne. Utalt rá az elsőfokú bíróság, hogy ha a számítási mód szerepelne is a szerződésekben, az még nem jelentené a törlesztő részlet meghatározását, ugyanakkor a II. szerződés az induló törlesztő részlet összegét sem tartalmazza. Álláspontja szerint mindkét szerződés sérti a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjában foglaltakat. Az alperes teljesítette elszámolási kötelezettségét, ez azonban nem változtat azon a körülményen, ami „a végrehajtási kérelem benyújtásakor és annak elrendelésekor fennállt követelés érvénytelenségét érinti”. Mivel a szerződések a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) és d) pontjait is sértik, ezért is indokolt a végrehajtások megszüntetése.
- [7] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, a fellebbezés a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés c), d), e) pontjait érintette. A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték, annak helyes indokai alapján.
- [8] A másodfokú bíróság részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, felemelte az alperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a perbeli szerződések egyike sem tartalmazza a törlesztő részletek összegét, a I. szerződés csak az induló részlet összegét jelölte meg, a további részleteket és azok esedékességét sem, a II. szerződésben pedig még az induló törlesztő részlet összege sem szerepel. Mindkét szerződés sérti a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjában foglaltakat, ami a végrehajtások megszüntetését indokolja. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) és d) pontjaiba foglalt érvénytelenségi okok részleges érvénytelenséget okoztak, s mivel az alperes a tisztességtelenül felszámított összeget időközben elszámolta, ezek már nem részei az

alperes követelésének.

A perköltség kapcsán kifejtette a másodfokú bíróság, hogy a felperesek két végrehajtás megszüntetését kérték, ezért a pervesztes alperesnek mindkét végrehajtási eljárás ügyértékéhez igazodó kereseti és másodfokú eljárási illetéket kell megfizetnie.

A felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen - hatályon kívül helyezése, elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása, a kereseteket elutasító határozat meghozatala, másodlagosan - tartalma szerint - az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésre, az első-, vagy a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása iránt - az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte továbbá az őt terhelő illeték összegének felülvizsgálatát is.

Érvelése szerint a szerződések elnevezésében is szerepel az, hogy a törlesztést „annuitásos” módon kellett volna a felpereseknek teljesíteniük. A szerződések tartalmazzák az éves kamatláb és az éves kezelési költség százalékos mértékét, utalnak az egyedi szerződések részét képező kondíciós listára, így a törlesztő részletek összege pontosan kiszámítható CHF-ben, de forintban is. Az adott szerződéses konstrukció jellemzői következtében a futamidő teljes időszakára nem is lehetett előre pontosan meghatározni a részletek összegét.

Az I. szerződés pontosan tartalmazza a tőke összegét, a törlesztő részletek számát, a kamatot, a kezelési költséget, az esedékesség időpontját, az átváltási árfolyamot és rögzíti az annuitásos törlesztés alkalmazását (6.1. pont). A szerződéses rendelkezések és adatok alapján a törlesztő részletek összege pontosan kiszámítható. Az annuitás összegét a folyósított összeg és az annuitás faktor hányadosaként lehet kiszámolni, a folyósított összeg 86.550,11 CHF volt, az annuitás faktor 167,9438, a törlesztő részlet összege 515,35 CHF, ami megegyezik az első törlesztő részlet összegével. Szerződésszerű teljesítés esetén a következő kamatmódosítás időpontjáig a törlesztő részlet változatlan.

A II. szerződésben türelmi időt biztosított a tőke megfizetésére. A megtakarítási időszak alatt felhalmozott tőketartozás törlesztése olyan módon történt, hogy a megtakarítási számlán a megtakarítási időszak lejáratára napján lévő teljes összeget a lakástakarék-pénztár átutalta, ami a felperesek előtörlesztésének minősült. A türelmi idő alatt a felpereseknek csak a kamatot és a kezelési költséget kellett megfizetni. A kondíciós listában szereplő képlet alapján kiszámítható a kamat és a kezelési költség összege, a kamatszámítás képlete: a tőke szorozva a naptári napok számával, szorozva a kamatlábbal, s mindez osztva 36.000-rel. 30.326,92 CHF kölcsönt folyósított, a törlesztő részlet összege 104,04 CHF volt. A kötelező előtörlesztést követően a törlesztés a szerződés 6.2. pontjának megfelelően annuitásos törlesztéssel történt, ugyanúgy mint a I. szerződés esetében, azaz a törlesztő részletek összege a

türelmi időt követően is pontosan kiszámítható, a teljes hitelösszeg igénybe vételét feltételezve az induló hiteldíj összege 172,30 CHF.

A pertárgy értékét a másodfokú bíróságnak nem kereseti kérelmenként, hanem eljárásonként, azaz a két végrehajtási ügyérték összeadásával kellett volna megállapítania, de legfeljebb csak 1.500.000 forint elsőfokú és 2.500.000 forint másodfokú eljárási illetéket lehetett volna a terhére figyelembe venni.

- [10] A felperesek csatlakozó felülvizsgálati kérelmükben annak megállapítását kérték, hogy a perbeli szerződések a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), c), d) és e) pontjaiba ütköznek, semmisek. Hangsúlyozták, hogy a szerződések nem tartalmazzák azok tárgyát, nem tartalmazzák az összes költséget (így az árfolyamrést sm), nem tartalmazzák azoknak a feltételeknek és körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetén a hiteldíj megváltoztatható. Téves a jogerős ítélet indokolása atekintetben, hogy a szerződéseknek a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) és d) pontjaiba ütközése csupán részleges érvénytelenséget jelent.

Rámutattak: ha a végrehajtás kezdeményezésekor a végrehajtás alapjául szolgáló szerződés semmis, az érvénytelenségi ok későbbi kiküszöbölése (ami eleve lehetetlen) nem vezethet arra, hogy a végrehajtás folytatódjon velük szemben.

További érveik szerint nem tartalmazzák a szerződések a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat, a havi törlesztő részletek forintban meghatározott mértékét. Az alperes naponta több árfolyamot határoz meg, a szerződésekből nem állapítható meg, hogy melyik napon, milyen időpontban, milyen árfolyam alapján kell kiszámítani a törlesztő részletet. Az annuitásos számítási mód nincsen feltüntetve a szerződésekben, ennek hiányában „matematikai lehetetlenség” meghatározni szerződés alapján a törlesztő részletek összegét.

Álláspontjuk szerint az alperes a viszontkereset előterjesztésével elismerte a szerződések érvénytelenségét, hiszen viszontkeresetet akkor lehet előterjeszteni, ha az alperes a szerződés érvénytelenségét nem vitatja, azaz elismeri a keresetben foglaltakat. Tárgyalás tartását kérték.

- [11] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a csatlakozó felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasítását kérte, mert álláspontja szerint eljárásjogi akadályba ütközött a felperesek esetében a csatlakozó felülvizsgálati kérelem előterjesztése. Erdemben is reagált a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben foglaltakra, érveit megalapozatlannak minősítette és hangsúlyozta, hogy viszontkeresetet az árfolyamrést és az egyoldalú kamatemelést érintően terjesztett elő, azonban ezeket a kérdéseket az időközben megalkotott DH törvények okafogyottá tették, viszontkeresetétől el is állt. A viszontkereset előterjesztése nem értelmezhető úgy, hogy ezzel elismerte volna a perbeli szerződések egészének

érvénytelenségét.

- [12] A felperesek a felülvizsgálati tárgyaláson visszavonták csatlakozó felülvizsgálati kérelmüket, az abban foglaltakat a törlesztő részletek meghatározottsága, továbbá az alperes viszontkeresetét illetően felülvizsgálati ellenkérelemként tartották fenn.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felülvizsgálati kérelem alapos.

- [14] A Pp. 270.§ (2) bekezdésében, valamint a 275.§ (3) és (4) bekezdéseiben foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

- [15] A felülvizsgálati kérelem kapcsán azt a kérdést kellett eldönteni, hogy a perbeli szerződések esetében a törlesztő részletek meghatározása megtörtént-e.

A felperesek keresetükben azt állították, hogy a szerződések a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), c), d) és e) pontjaiba ütköznek. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy mindkét szerződés sérti a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés c), d) és e) pontjában foglaltakat, de nem sértik a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjában írtakat. Az elsőfokú ítélet ellen csupán az alperes fellebbezett, fellebbezésében értelemszerűen nem támadta azt a számára kedvező indokolásbeli megállapítást, hogy a szerződések nem ütköznek a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltakba, a fellebbezés hiányából következően e kérdés vizsgálata már nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát, így e tárgyban másodfokú döntés nem született. A másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) és d) pontjaiba foglalt érvénytelenségi okok részleges érvénytelenséget jelentenek, azonban az alperes időközben a tisztességtelenül felszámított összeget elszámolta, azok már nem részei az alperes követelésének, megállapította azonban, hogy a perbeli szerződések a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjába ütköznek. Az alperes felülvizsgálati kérelme ezen ítéleti megállapítás ellen irányul.

- [16] Helytálló az alperes felülvizsgálati érvelése atekintetben, hogy a törlesztő részletek kiszámíthatóak, a számítások ellenőrizhetőek. Az elsőfokú ítélet 2016. május 18-ai, illetve a jogerős ítélet 2017. február 2-ai meghozatalát megelőzően már kihirdetésre került a 6/2013. PJE határozat, amely jogegységi határozat III.2.a. pontjában foglaltak szerint nem szükséges, hogy a kölcsönadott, folyósított összeg, illetve az egyes törlesztések összege tételesen szerepeljen a szerződésben, hanem az is elegendő, ha mindezek kiszámítható módon vannak meghatározva. Amennyiben a szerződés

rendelkezései alapján a kölcsönadott devizaösszeg, a folyósított forintösszeg, illetve a visszafizetendő, forintban meghatározott törlesztő részletek egyértelműen kiszámíthatók, a deviza alapú kölcsönszerződés nem ütközik a régi Ptk. 523.§ (1) bekezdésébe.

- [17] Az 1/2016. PJE jogegységi határozat is lényeges szempontokat tartalmaz, a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdésének e) pontjára vonatkozóan. Az 1/2016. PJE jogegységi határozat a jogerős ítélet meghozatalát megelőzően került kihirdetésre, összefoglalását adja a Kúria 6/2013. PJE jogegységi határozat kapcsán kialakult gyakorlatának, a jelen felülvizsgálati kérelem elbírálása során is követendő.

Az 1/2016. PJE jogegységi határozat 2. pontja értelmében a deviza alapú fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontja által előírtaknak, ha az írásba foglalt szerződés - ide értve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket, illetve üzletszabályzatot is - kiszámítható módon tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat. A törlesztő részletek összege kiszámíthatónak tekintendő, ha a szerződés rögzíti legalább azokat az adatokat és azt a számítási módot, amelyek alapján a törlesztő részletek összege az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában az egyes törlesztő részletek esedékességekor pontosan meghatározható.

- [18] Az alperes az I. szerződésben 115.100 CHF, a II. szerződésben pedig 38.400 CHF összegű deviza hitel rendelkezésre tartását vállalta a felperesek részére a rendelkezésre tartási időszak lejáratáig, továbbá azt vállalta, hogy a szerződésekben meghatározott feltételek teljesülése esetén az I. szerződés esetében legfeljebb 15.000.000 forintnak, a II. szerződés esetében pedig legfeljebb 5.000.000 forintnak megfelelő összegű CHF kölcsönt folyósít.

A perben vizsgált szerződésekben voltak bizonytalansági tényezők. A szerződés aláírásakor nem lehetett tudni, hogy a felperesek mikor tesznek eleget a folyósítási feltételeknek, s mivel mindkét szerződés hitelszerződés, azt sem lehetett biztosan tudni, hogy a felperesek mindkét szerződés esetén a teljes hitelkeretet igénybe kívánják-e venni, mikor fogják lehívni a hitelkeretektől az egyes kölcsön összegeket, a kölcsön összegek lehívásakor milyenek lesznek a pénzügyi viszonyok, a pénzügyi körülmények. Előrevetítette a változást az, hogy a szerződő felek változó mértékű ügyleti kamatban és kezelési költségben állapodtak meg, a kamatperiódusok 3 hónap időtartalmúak voltak. Ilyen körülmények között nem volt elvárható az alperestől, hogy mindkét szerződés esetében a szerződések megkötésének időpontjában a teljes futamidőre pontosan meghatározza a törlesztő részletek összegét.

- [19] Az I. szerződésben a szerződő felek meghatározták az induló törlesztő részlet összegét. A meghatározott összeg feltételezte,

hogy a felperesek a teljes hitelkeretet igénybe fogják venni. A futamidő 300 hónap volt, 3 hónapos kamatperiódust állapítottak meg. A szerződés 5.2. pontja tartalmazta a tőke összegét a 6.1. pont pedig a törlesztés formáját: a kölcsön törlesztése, a kamat és a kezelési költség megfizetése havonta, az elszámolási napokon kamatperiódusonként egyenlő összegű törlesztő részletekben vált esedékessé, első alkalommal a kölcsön folyósítását követő elszámolási napon. A 6.2. pont tartalmazta a részletek számát ami 300 volt. A 4.1. pontban meghatározták az ügyleti kamat mértékét, a 4.2. pontban pedig a kezelési költség mértékét. A peres felek megállapodása értelmében (I. szerződés 6.4. pont) a rendelkezésre tartott forint fedezet szempontjából az esedékes devizatartozásnak az esedékességet megelőző 3. üzleti napon érvényes, az alperes kereskedelmi deviza eladási árfolyamán számított forint ellenértéke az irányadó. Az alperes az esedékesség napján a felperesek esedékessé vált devizatartozását a kereskedelmi deviza eladási árfolyamán forintra átszámítja és ezen forint ellenértékkel megterheli a felperesek forint számláját. Az alperes kereskedelmi deviza (eladási/vételi) árfolyama az adott tranzakció elszámolásának napjára az általa jegyzett úgynevezett spot, azaz az elszámolás napját megelőző 2. üzleti napon jegyzett kereskedelmi deviza árfolyam.

A kifejtettekből következően a törlesztő részletek kiszámíthatóak. Megjegyzi a Kúria: a törlesztő részleteket az alperesnek kellett kiszámítania és a felperesekkel közölnie, a felperesek pedig az alperes hirdetménye, kondíciós listája, valamint a rendelkezésükre álló egyéb adatok alapján ellenőrizni tudták az alperes számításait.

- [20] A II. szerződés esetében a futamidő ugyancsak 300 hónapos volt, viszont azon belül az alperes 100 hónap türelmi időt biztosított a felpereseknek, amely időszak alatt csak a hiteldíjat, a kamatot és a kezelési költséget kellett havonta megfizetniük, a tőkét törleszteniük nem kellett. Ebben az időszakban a lakás előtakarékosági szerződésben vállalt megtakarítások megfizetése terhelte a felpereseket.

A türelmi idő letelte után - a kötelező előtörlesztést követően - a szerződés 6.2. pontja szerint a tőke törlesztése, a kamat és a kezelési költség megfizetése havonta az elszámolási napokon, kamatperiódusonként CHF-ben egyenlő összegű törlesztő részletekben vált esedékessé. A tőke törlesztő részletek esedékességének kezdő napja a kötelező előtörlesztés napját követő első elszámolási nap volt, a törlesztő részletek számát 200-ban határozták meg. A teljes hitelösszeg igénybe vételét feltételezve, a szerződéskötéskor hatályos kondíciós lista feltételeivel az induló hiteldíj összege 172,3 CHF volt.

A szerződő felek meghatározták az ügyleti kamat és a kezelési költség mértékét, a törlesztő részletek számát, a törlesztési időpontokat, adott volt a kölcsön tőke összege is, s mivel egyenlő

összegű törlesztő részletekben kellett a felpereseknek teljesíteniük fizetési kötelezettségüket. A szerződésben rögzített adatok alapján és számítási mód követésével a törlesztő részletek összege, azok esedékességekor pontosan kiszámítható, meghatározható volt. A törlesztő részletek esedékességéről és összegéről az alperes az esedékességet megelőző 8 napon belül értesítette a felpereseket, az értesítés a részletek kiszámításának módját részletezte, de az adott számítási mód szerepel a perbeli szerződésben.

A peres felek mindkét szerződése - figyelemmel az 1/2016. PJE jogegységi határozatban foglaltakra is - megfelelt a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontja által előírtaknak, így ezekből nem indokolt a felperesek elleni végrehajtások megszüntetése.

- [21] A felperesek a felülvizsgálati tárgyaláson csatlakozó felülvizsgálati kérelmüket visszavonták, ezért csupán utal arra a Kúria, hogy - a jelen határozat [15] pontjában már kifejtetteknek megfelelően - a szerződés régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjába ütközésének vizsgálata már nem képezte a felülvizsgálati eljárás tárgyát. A felülvizsgálati eljárásban érdemben vizsgálható maradt a felperesek csatlakozó felülvizsgálati kérelmében foglaltak közül az árfolyamrés és az egyoldalú szerződésmódosítás kérdése (hiszen ezekre vonatkozóan a jogerős ítélet kedvezőtlenebb a felperesekre az elsőfokú bíróság döntésénél), azonban az árfolyamrés és az egyoldalú szerződésmódosítás kérdését illetően a másodfokú bíróság ítéletének indokai helytállóak. A régi Hpt. 213.§ (1) bekezdésének c) és d) pontjaiba foglalt érvénytelenségi okok részleges érvénytelenséget eredményeznek, hiszen a Ptk. irányadó általános szabályai értelmében a semmisségi okok jól körülhatárolhatóak, a semmis kikötések a szerződések többi rendelkezésére kihatással nincsenek, a szerződések az érvénytelen szerződési elemek figyelmen kívül hagyásával is teljesíthetőek. Az időközben megalkotott DH1 és DH2 törvények a tisztességtelen szerződéses rendelkezések alkalmazásának jogkövetkezményeit rendezték, az alperes a tisztességtelenül felszámított összeget 2015. február 1. fordulónappal el is számolta.
- [22] Az alperes viszontkeresete kizárólag az árfolyamrésre vonatkozott, így a végrehajtás megszüntetése iránti kereset indokai közül csak az árfolyamrés vonatkozásában merülhetne a kereset elismerésének kérdése, időközben azonban az alperes elállt a viszontkeresetétől, ehhez a felperesek hozzájárultak, a DH1 és a DH2 törvények pedig rendezték az árfolyamrés kérdését.
- [23] Alapos az alperes felülvizsgálati kérelme az illeték számítását illetően is. A Pp. 25.§ (3) bekezdése szerint: ha egy vagy több felperes ugyanabban a keresetlevélben egy vagy több alperes elleni követeléseit érvényesíti, a pertárgy értékének megállapításánál az összes követeléseket össze kell adni. Az adott esetben mindkét

felperes az ellene két-két szerződésen alapuló végrehajtás megszüntetését kérte, így a Pp. idézett rendelkezésének megfelelően a követelések (a végrehajtási ügyértékek) összeadódnak, de az ekként „összeszámított” pertárgyérték alapján járó eljárási illeték összege nem haladhatja meg a maximális illeték összegeket: az elsőfokú eljárásban az 1.500.000 forintot, a másodfokú eljárásban a 2.500.000 forintot, a felülvizsgálati eljárásban pedig a 3.500.000 forintot.

- [24] A Kúria a kifejtettek értelmében a Pp. 275.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a jogszabályoknak megfelelő (a keresetet elutasító) új határozatot hozott.

Záró rész

- [25] A Pp. 270.§ (1) bekezdése értelmében alkalmazott Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felpereseket az alperes együttes (elsőfokú, fellebbezési, valamint felülvizsgálati) eljárási költségének megfizetésére. Az együttes perköltség összegének meghatározásakor figyelemmel volt az alperes által a másodfokú eljárás során lerótt 2.500.000 forint fellebbezési illeték, a megfizetett 3.500.000 felülvizsgálati eljárási illeték, valamint az alperes képviselőjét ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjának 1.000.000 forint összegére. Ez utóbbi meghatározásánál figyelembe vette a **bíróági eljárásban** megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (1)-(2) és (5) bekezdéseiben foglaltakat.
- [26] Az illetékeljegyzési jog kedvezményében részesített felperesek - a lakóhelyük szerint illetékes állami adóhatóság felhívására - kötelesek a feljegyzett kereseti és a feljegyzett mérsékelt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 59.§ (1) bekezdése, 74.§ (3) bekezdése szerint irányadó, a **bíróági eljárásban** a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§ (2) bekezdése alapján. A mérsékelt felülvizsgálati eljárási illeték összege az Itv. 50.§ (3) bekezdésén és az 58.§ (9) bekezdésén alapul.

Budapest, 2018. május 23.

Dr. Harter Mária s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró,
dr. Varga Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

